

Forfatter: Wessel, Johan Herman

Titel: J.H. Wessels Samlede Digte

Citation: Wessel, Johan Herman: "J.H. Wessels Samlede Digte", i Wessel, Johan Herman: *J.H. Wessels Samlede Digte*, udg. af J. Levin , 1901, s. 220. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-wesselhhl-shoot-idm140161401468832/facsimile.pdf> (tilgået 10. april 2024)

Anvendt udgave: J.H. Wessels Samlede Digte

to Linier (vel i Efteraaret 1783), hvis slaaende Idee Fasting og Baggesen hentydede ved Wessels egen Død. Fasting skrev:

Ved Wessels Død.

Skoen Wessels Grav, og Gudens Tempel end!
Skue Læter selv i Grind forbi dens Farer død!

men Baggesen da to delige Linier:

Graad smættet han i Smil, naar Wessels Lane Død,
Og Gudens Smil forsvant i Tæser ved hans Død.

Under Digterens Portrait.

Side 189.

Anledningen til dette Distichon var Schwarz' Annodning til Digteren om en Indskrift til hans eget Portrait, der findes i anden Aargang af Lommekogen for Skuespillerne (udkom i 1785), og al Abrahamson er odklaret for den næstliggende Portræt af Digteren (Leerde Erførerstninger 1790, Side 128).

Wessel skrev i den Anledning (vel i Efteraaret 1784) følgende aabne Biller til den unge Baggesen, som af denne opbevarede »lig en kjer Relique«:

je me vois privé par un destin — Diantre soit du destin qui m'empêche de jour aujourd'hui du plaisir de Votre Compagnie — Vous écrivez pourtant, de certaine Façon, Vous parlez, je demande Votre Critique sur deux lignes faites dans ce moment pour être mises sous le portrait de ma petite Personne, que Mr. Schwarz fait graver. Il m'a enjoint de faire le motto. Pour ne dire ni du bien ni du mal de moi-même, j'ai composé celui qui suit:

Han syntes bad til Bagateller,
Og noget stort han blev ey heller.

ipse fecit.

Voilà, je crois de la Vérité. J'en pouvois peut-être avoir de plus avantageuses; mais je laisse ce Soin à la Postérité, dont, Dieu me le pardonne! je me moque.

Vale, et fave

amico Wessel.

Udgivene af 1787, der altid skalde konstic, have gjort Wessels Distichon til en Gravskrift, og som sådan figurerer det i alle Udgaver. Wessels meddelede mærkværdige Billet er noigigt aftrykt i Jens Baggesens Biographie ved August Baggesen, første Hæfte 1842, Side 62 ff. Siden den Tid har vi haft fire nye Udgaver af Wessel, men ingen af disse Udgaver har kjendt Baggesens Biografi eller Wessels Brev.

Digterens Gravskrift over sig selv.

Rahbek har forandret den første Linie:

Man and og drak, var aldrig glad

til:

Jan uden Drak var sielden glad,

fordi Digteren ikke med Sandhed kunde omtale sig som Åders (Søldinske Udgave, Fortale); men denne Forandring, der hos Rahbeks Efternaand har

fundet stort Bifald, er i højeste Grad uheldig, og aldeles uberettigen. Ordet øede har i det norske Talesprog holdt sig længere end hos os end til Bibe tydning; og at udøge om et Menneske, at han øeder og drinker er heller ikke paa Dansk at betegne ham som „Eder og Drunker“ (det er da vel ogsaa sjeldent, at Folk ere begge Dete), men kun som en Drinker, der intet tager sig til; men at lade Digteren characterisere sig selv som en gennem Drinker, der uden Drik var sjeldan glad, er et forkert Indfald. Naar derfor Rahbek erklaerer at have denne Forandring af Wessels Text på en authentisk Haande, er det let at indse, at Rahbek kun kan have anset sin Kilde for authentisk, fordi han ikke kritisk har prøvet den. — Characteristisk er N. M. Petersens Udtalelse i hans Bidrag til den danske Literaturs Historie (V, anden Afdeling Side 4:5), hvor han citerer Gravskriftens to farste Linier saaledes:

Han uden Drik var sjeldan glad,
Gik sine Stovlehæle skjære¹).

med den historiske Oplysning: »Man har, formodentlig for Skams Skyld [!], sforanret [!] det til: Han sad og drik, men det er absurd. Vessel sad ikke, saderil var han altfor genial en Mand, han drak — Skade for Caesar, Wallenstein, Kant, Osensjerna, Frederik den Anden af Preussen, og adskillige Andre, der hidtil have været agtede for afgørende Mand«

¹) Det er Nyergaard, der ønskede han „gennaderet“ anden Linie, nemm Hensyn til Sprogsbrugen i den norske (og jyske) Dialekt, der glemte forskynder Reflektivet sin, og uden Øre for hvad der gør Vers velflydende.